

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Полина Куюмджиева,

АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив,

за дисертационния труд на Людмила Станишева Георгиева

на тема

**„Специфика и организация на работата и особености в статута на
професионалния оперен хоров певец в Германия
(въз основа на практиката в Хамбургска държавна опера)“**

за присъждане на научната и образователна степен „Доктор“
по научна специалност "Музикознание и музикално изкуство",
професионално направление 8.3. "Музикално и танцово изкуство"

Данни за докторантката

След образование в Медицински колеж (специалност „Медицинска сестра“) и стаж от две години във Военномедицинска академия – София, през 1991 година Людмила Георгиева завършва Вокалния факултет на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ - София. Още по време на следването си в Медицинския колеж тя пее в различни хорови формации, а след приключване на професионалното си вокално обучение става член на Камерен ансамбъл „Мадригал“ с диригент Стоян Кралев. От сезон 1992/1993 г. до днес е хорист в Държавна опера – Хамбург (Staatsoper Hamburg). Наред с ансамбловите си изяви в над 120 хорови партии в опери от различни стилове и епохи, Людмила Георгиева има и солови изяви (в операта „We Come to the River“ на Хенце, „Веселата вдовица“ на Лехар, „Вълшебният стрелец“ на Вебер, „Армида“ на Глук и др.). Людмила Георгиева участва активно в културния живот на българската общност в Хамбург и други градове на Германия (организира коледни концерти и други музикални прояви в Хамбург, Берлин и ХанOVER) – дейност, за която е удостоена с грамота от Агенцията за българите в чужбина.

Общо описание и оценка на дисертационния труд

Представеният от Людмила Георгиева дисертационен труд е в обем от 189 страници и съдържа увод, 4 глави, заключение, библиография от 41 заглавия, 23 от които на български, 17 на латиница и 16 интернет източници, както и приложения.

В Увода докторантката аргументира избора на темата на дисертационния труд с богатия си опит на хоров изпълнител у нас и в Германия и със стремежа да направи своеобразен синтез на най-доброто в хоровите традиции на двете страни. Целта ѝ е „да даде практически насоки на младите оперни изпълнители, които правят своите първи стъпки в това изкуство, стремейки се към специализация или работа в Германия“ (с. 5) Също в увода ясно и точно са изведени обекта („работата на професионалния оперен хоров певец“) и предмета на изследване („спецификата, организацията и особеностите на работата на оперния хоров певец, въз основа на практиката ми в хора на Хамбургската държавна опера“), както и избраните методи на изследване.

Първа глава („Съвременният професионален хоров певец в Германия. Видове професионални хорове“) представя широка историческа панорама на формирането и развитието на професията „хоров певец“, като използва редица исторически извори. Вторият дял на първа глава е посветен на изясняването на основни понятия (видове певчески гласове, характеристика на хоровите партии и др.), сходствата и различията в обучението на певците в България и Германия, като се анализират учебните програми в едни от малкото висши училища за музика в Германия (сред които Hochschule für Musik „Felix Mendelssohn Bartholdy“ - Leipzig, Hochschule für Musik „Carl Maria von Weber“ - Dresden и др.), в които има специалност „Хорово пеене“ в бакалавърска или в магистърска степен. За разлика от Германия, в България липсва подобна специалност. А в третия дял на първа глава се разглеждат различните видове професионални хорове, както и спецификите, с които те се отличават.

Ако се раздели условно заглавието на дисертационния труд на две:

специфика и организация на работа на професионалния хоров певец, от една страна, и особености на статута му в рамките на оперния театър, от друга, Втората глава е своеобразен център, в който се изясняват както чисто технически проблеми на вокалното изпълнение (разпяване, изучаване на нови хорови партии), така и особености на взаимоотношенията между диригент и певец, между хор и солисти, както в рамките на хоровия колектив.

Трета глава – „Хамбургска държавна опера“, дава богата информация както за нейното възникване и история, така и за спецификата и особеностите в нейната структура и организацията на финансирането и самофинансирането, участието на служителите в управлението, социалната политика.

Ако в Трета глава волните или неволни сравнения със състоянието на нашите оперни театри дават широко поле за размисъл, Четвърта глава, в която Людмила Георгиева дава подробна информация за особеностите на колективното трудово договаряне, ясно показва колко е дълъг пътят, който трябва да се извърви у нас до постигането на такава ясно диференцирана и структурирана рамка във взаимоотношенията работодател – служител, в случая хорист, солист, оркестрант.

Приноси

Смятам, че би било добре приносите да бъдат изведени в конспективен и по-синтезиран вид, особено в автореферата.

Приносите (общо 12) Людмила Георгиева е очертала в две насоки: научни и практически. Като най-съществени бих отделила ясното диференциране на „етапите, през които трябва да премине всеки млад певец, решил да стане част от колектива на професионален оперен или радиохор“, както и изследването и сравнението на законодателните уредби – в България и в Германия по отношение статута на хоровия изпълнител. Всичко това би спомогнало за по-доброто ориентиране на младите изпълнители и за по-големи възможности за разгръщане на професионалните им възможности.

Авторефератът съдържа всички необходими компоненти. Той

възпроизвежда достоверно съдържанието на труда и представя основните моменти от увода, трите глави и заключението, както и справка за научните приноси на дисертационния труд. Людмила Георгиев има 3 статии по темата на дисертационния труд, публикувани в списание „Музикални хоризонти” (2016, бр. 8, с. 9 – 14), в сборника на НБУ „Млад научен форум за музика и танц“ (2017) и в сборника „Докторантски четения“ на НМА „Панчо Владигеров“ (2020).

Заключение

Въз основа на всичко изложено дотук давам своята положителна оценка за дисертационния труд на Людмила Георгиева и предлагам на членовете на уважаемото научно жури да ѝ присъдят образователната и научна степен „Доктор” по научната специалност „Музикознание и музикално изкуство” в професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство”.